

Историја

Под називом Бања Лука град се први пут спомиње у Повељи угарског краља Владислава II Јагеловића, 06. фебруара 1494. године.

Послије расправа које су водили филолози и историчари, утврђено је да име града потиче од старог придјева "бањ" – банов, који је давно ишчезао из нашег језика, а задржао се само у називу града, па је том придјеву додата именица "лука", што значи равница, односно цијели назив града потиче од сложенице "Банова равница".

СТАРИ ВИЈЕК - Одувијек уз Врбас, на обје његове стране развијале су се још од палеолитског периода насеља различитих племена, која су се у овој благонаклоној долини задржавала, живјела и развијала. Поуздано се зна да је у предримском и римском периоду ово подручје насељавало илирско племе Мезеја, који су заједно са овим просторима укључени у римску покрајину Илирик. [више...](#)

Послије пропасти Римског царства словенска племена насељавају ово подручје током VI и VII вијека нове ере. У средњовјековном периоду дуж обале Врбаса ниче већи број утврђења. Поуздани подаци о тадашњој насеобини и животу становника унутар и изван зидина су, нажалост, још увијек сакривени по ходницима историје, позивајући етнографе и историчаре да их открију.

СРЕДЊИ ВИЈЕК - Прво насеље оријенталног типа, последије доласка Османлија 1582. године, развија се око Цареве махале у Горњем Шехеру. Бања Лука постаје сједиште пространог Босанског пашалука, што доводи до убрзаног развоја града. Ферхад-паша гради млинове и мостове преко Врбаса. [више...](#)

У Бањој Луци су крајем XIX вијека основане прве српске школе, први телеграф је добила 1866. године, а пруга Бања Лука–Добрљин је свечано пуштена у саобраћај 1873, двије године пред босанскохерцеговачки устанак, због којег је морала да буде затворена.

МОДЕРНО ДОБА - Одлуком Берлинског конгреса, у Бању Луку 1878. године улазе аустроугарске трупе, које је локално становништво дочекало мирно и без отпора. Под протекторатом Аустроугарске, Бања Лука постаје занатски и индустријски центар. [више...](#)

Иако је аустроугарска власт била мање деспотска од османлијске и "прокламовала" начела слободе и једнакости, у народу су се током година развијали отпор према туђину и радничка свијест. Почели су штрајкови, све гласније побуне и позиви на ослобођење од окупатора.

XX ВИЈЕК - Први свјетски рат доноси овим крајевима дах слободе, након неколико вијекова туђинске тираније. [више...](#)

Бања Лука у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца доживљава свој прави процват. Постаје сједиште Врбаског округа (Врбаске бановине), а у новоформираној држави припада јој значајан геостратешки положај.

Нагли напредак дугује свом првом бану, енергичном визионару Светиславу Милосављевићу...

Најтежи ударац у послеријератном периоду Бањој Луци задаје катастрофалан земљотрес у октобру 1969. године, након којег град добија данашњи изглед.

Пред распад бивше Југославије, Бања Лука је била други по величини град у СР Босни и Херцеговини, а десети у Југославији. Према попису из 1991. године, имала је 150.000 становника.

Током грађанског рата, који је четири и по године буктио на подручју бивше Југославије, Бања Лука није била под ударом директних ратних дејстава, али је у рату знатно измијењена њена демографска структура.